

Brief aan de raad

2025-0021392

Afdeling:
Maatschappelijke
Ontwikkeling

Onderwerp: Jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten 2023 - 2024

25 maart 2025

Aan de leden van de raad,

Jaarlijks ontvangen we van de Dienst Gezondheid en Jeugd het jaarverslag Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS). In het kader van artikel 25 van de Leerplichtwet wordt u geïnformeerd over dit jaarverslag en de ontwikkelingen en cijfers die betrekking hebben op gemeente Zwijndrecht. U heeft hier eerder in de carrousel al naar gevraagd.

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten

Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten voert de Leerplichtwet, en de bijbehorende Doorstroompuntfunctie Voortijdig Schoolverlaten (Voormalig RMC), uit voor 10 gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid. LVS publiceert jaarlijks een verslag, waarin de belangrijkste ontwikkelingen en cijfers van het afgelopen schooljaar worden beschreven. Al een aantal jaar is er een toename te zien in het aantal verzuimmeldingen. Uit het jaarverslag over het schooljaar 2023 – 2024 blijkt dat er opnieuw een toename is in het aantal verzuimgevallen en vrijstellingen. Deze regionale toename komt neer op 17% ten opzichte van het voorgaande schooljaar. Als belangrijkste oorzaak voor deze toename wordt mentale problematiek, complexe thuissituaties, wachtlijsten in de zorg en gespecialiseerd onderwijs, onderwijs aan nieuwkomers en verkeerde studiekeuzes genoemd. Schooluitval ontstaat ook doordat te laat wordt opgemerkt dat jongeren regelmatig niet op school zijn, problemen hebben waardoor deze escaleren en het steeds lastiger wordt om deze op te lossen.

Ontwikkelingen schooljaar 2023 – 2024

Afgelopen schooljaar zijn met name de cijfers rondom relatief verzuim[1] gestegen. Daarbij gaat het om 16 uur verzuim of meer in vier weken, luxe verzuim en overig verzuim. Ook is er een toename te zien in het absoluut verzuim[2]. Hierbij wordt aangegeven dat deze stijging onder andere wordt veroorzaakt door nieuwkomers, die in grote getalen in de regio zijn geplaatst. Er wordt vaak gezien dat voor deze groepen niet altijd direct passend onderwijs mogelijk is. Ook het aantal vrijstellingen en vervangende leerplicht is toegenomen. Redenen hiervoor zijn veelal vrijstellingen van inschrijving op lichamelijke en/of psychische gronden, vrijstellingen door richtingsbezwaar of geloofsovertuigingen en vrijstellingen omdat kinderen onderwijs in het buitenland volgen. Een positieve ontwikkeling is dat er ten opzichte van voorgaande schooljaren minder geregistreerde ongeoorloofde thuiszitters waren. LVS werkt samen met leerlingen, ouders en ketenpartners om verzuim en thuiszitters zo veel mogelijk tegen te gaan.

Ook in gemeente Zwijndrecht is er een toename te zien in het aantal relatief verzuimmeldingen en het aantal afgegeven vrijstellingen. Samen met alle betrokken partners wordt er gewerkt aan het voorkomen van verzuim en thuiszitters. LVS is een belangrijke partner in het lokale traject rondom de 'Samenwerkingsagenda kinderopvang, onderwijs en jeugd'. Met alle betrokken partners rondom de jeugd in Zwijndrecht zijn een visie en doelstellingen geformuleerd, waarbij het aansluiten bij – en

versterken van – de leefomgeving van jeugdigen en hun gezinnen centraal staat. In oktober 2024 hebben alle aangesloten partners, waaronder LVS, een convenant ondertekend waarin drie belangrijke doelstellingen voor 2030 staan. Een van deze doelstelling is dat er in Zwijndrecht geen thuiszitters meer zijn. Samen met onze partners zijn we verantwoordelijk om deze doelstelling te bereiken.

Er worden dan ook verschillende acties ingezet om hier aan te werken. Zo wordt de (zorg)keten in het onderwijs onder de loep genomen en samenwerking verbeterd, worden de verzuimprotocollen van het onderwijs aangescherpt en wordt onderzocht om welke reden jongeren van school uitvallen zodat er gerichte maatregelen kunnen worden ingezet om dit te voorkomen.

In bijlage 1 is het complete jaarverslag LVS te vinden van de DG&J over het schooljaar 2023 – 2024. In bijlage 2 en 3 zijn de lokale en regionale cijfers rondom Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten te vinden.

Bestuursopdracht LVS

Vanaf het schooljaar 2020 – 2021 zijn in de hele regio Zuid-Holland Zuid grote stijgingen te zien in de aantallen thuiszitters en verzuimmeldingen. Om deze toename aan meldingen op te kunnen vangen, is er voor de jaren 2023, 2024 en 2025 door het Algemeen Bestuur (AB) van de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J) ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van LVS. Voorwaarde van deze verlening is dat er een bestuursopdracht wordt uitgevoerd waarin onderzocht wordt wat de rol en positie van LVS, en de daarmee gepaarde structurele capaciteit vanaf 2026, moet zijn.

In april 2025 wordt op basis van het advies een definitieve keuze gemaakt in het Algemeen Bestuur van de DG&J. Vooralsnog gaat dit advies er van uit dat er een afschaling komt in taken van LVS en dat men terug gaat naar het niveau van vóór de tijdelijke uitbreiding. Dit betekent dat LVS terug gaat naar haar wettelijke taken en dat er een groter beroep wordt gedaan op partners voor wat betreft het preventieve deel en richt LVS zich meer op hun wettelijke taken rondom verzuim.

Uw gemeenteraad zal worden geïnformeerd over het besluit dat in april genomen wordt in het Algemeen Bestuur van de DG&J.

[1] Van relatief verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die is ingeschreven op een school zonder geldige reden niet op school aanwezig is. Hieronder valt ook luxe verzuim, wanneer kinderen worden ziekgemeld om buiten de schoolvakanties vrij te zijn, en overig verzuim waarbij kinderen veelvuldig te laat komen of spijbelen.

[2] Absoluut verzuim betekent dat jongeren niet zijn ingeschreven op een school.

Hoogachtend,

De secretaris,

De burgemeester,